09
14. AUGUST 2026
ÅRGANG 126

TRO & MISSION



Robert finder glæde i livet og ved musik

> SIDE 10

TEMA:

RUMMELIGHED

> SIDE 24

VICTORIA OPLEVER, AT HÅBET OM OPSTANDELSEN BÆRER
> SIDE 6

ALTERNATIV UNDERVISNING PÅ EFTERSKOLEN SOLGÅRDEN
> SIDE 20

TO I EN PÅ LØGUMKLOSTER EFTERSKOLE
> SIDE 22





Konfirmand Kursus





Tilmelding åbner
5. oktober kl.17

*konfirmand***kursus.dk**

Efterskolen **Solgården**	**Hedemølle** *Efterskole*	**Grejsdalens** *Efterskole*	**Sydvestjyllands** *Efterskole*
26. juni til 9. juli ***2027***	*26. juni til 9. juli* ***2027***	*27. juni til 10. juli* ***2027***	*27. juni til 10. juli* ***2027***

Fri Fagskole

Nyhed i 2026 Danmarks første kristne Fri Fagskole ved Løgumkloster Efterskole. Et praktisk og meningsfuldt alternativ til den klassiske efterskole.

Hvad er Fri Fagskole?

- En kostskoleform, der ligner efterskolen.
- For elever, der har afsluttet 9. eller 10. klasse.
- En skoleform, hvor du lærer med hænder og krop i stedet for kun med hovedet.
- Mulighed for flere ugers praktik.
- Faguddannede undervisere.
- Undervisning, der retter sig mod praktiske uddannelser og erhverv.



VIDSTE DU
Du kan både vælge at gå på Fri Fagskole på 10. og 11. årgang.

VIDSTE DU
Et år på Fri Fagskole kan erstatte Grundforløb 1 på en erhvervsuddannelse. Man kan også fortsætte på gymnasiet efter Fri Fagskole.

HÅNDVÆRK

Vil du udrette noget med hænderne og prøve kræfter med nogle af de helt klassiske håndværksfag?



CARE



Vil du gerne arbejde med mennesker, fx i en børnehave, på et plejehjem eller i sundheds-systemet?

DESIGN & MAKER

Vil du gerne designe og skabe noget unikt? Det kan være inden for tekstil og beklædning, brugskunst og grafisk design.



GASTRO & EVENT



Vil du gerne stå i et køkken, eller vil du hellere ud blandt gæsterne?

Du kan ansøge om optagelse på Løgumkloster Efterskole her

løgumkloster efterskole og fri fagskole

INDHOLD

6 Victoria klynger sig til opstandelseshåbet.



10 PORTRÆT
Robert finder glæde i livet og ved musik

18 LM RUNDT
> Alvorlig brand på Kiabakari Bibelskole
> Globus-pulje styrker undervisning på Efterskolen Solgården
> To skoler i en hos Logumkloster Efterskole og Fri Fagskole

24 TEMA: RUMMELIGHED
> Det rummelig fællesskab
> Uventede fysiske omfavnelser betød meget
> Den nye menighed: Tænk dig selv som en del af menigheden

32 KIRKEN VERDEN RUNDT
> Lov om dødshjælp skaber uro på katolske hospitaler
> Angreb på kristne i Frankrig
> Debat om homovielse blusset op igen

33 NYT FRA LM
Medarbejdere i LUMI Genbrug oplever stort fællesskab

36 PORTRÆT
Soldaterhjemmet, hvor soldaterne føler sig set og mødt

43 Jeg er i gang med at tilpasse mig et nyt liv



IVAN BACH JAKOBSEN
KONSTITUERET ANSV. REDAKTØR
IBJ@DLM.DK

TANKER I EN PRIDE-TID OM **RUMMELIGHED**

I disse uger afholdes Pride-arrangementer mange steder i landet. De markerer mangfoldighed og kampen mod diskrimination af seksuelle og kønsmæssige minoriteter.

Set udefra kan det være svært at få øje på minoritetsperspektivet. I vores samtid kan det ofte opleves, som om Pride-bevægelsens syn på køn og seksualitet er det dominerende. Har man et andet syn, risikerer man hurtigt at blive opfattet som den, der tager fejl. Derfor kan man spørge: Hvem er egentlig minoriteten?

Når mangfoldighed fejres på en måde, hvor mennesker med andre holdninger udelukkes, latterliggøres eller nedgøres, mister ordet mangfoldighed noget af sin troværdighed. Så får festen en hul klang.

OPLEVES IKKE ALTID SOM EN VELSIGNELSE

Men den hule klang er ikke noget, Pride-bevægelsen har monopol på. Også i kristne fællesskaber kan vi komme til kort. Mangfoldighed opleves ikke altid som en Guds velsignelse.

Tværtimod kan det være udfordrende, når andre tænker anderledes end os, eller når visionerne for fællesskabet ikke er de samme.

Forskellighed kan skabe spændinger, hvis vi ikke møder hinanden med ydmyghed og kærlighed.

VI MÅ VOGTE OS FOR OFFERROLLEN

Rummelighed er et smukt ord – næsten et klassisk ejendomsmæglerord – og det er også temaet for dette blad. Men det er langt lettere at tale om rummelighed end at leve den ud. Derfor er det oplagt at vende blikket mod os selv. Er det lettere at tage afstand fra LGBTQ+-personer og deres livsvalg end at møde dem som mennesker, skabt af Gud og med samme behov for kærlighed, respekt og frelse som alle andre? Og hvordan er det at være anderledes end den typiske LM'er?

Vi må vogte os for at dyrke en offerrolle, fordi vores kristne værdier ikke altid mødes med forståelse. I stedet er vi kaldet til at åbne vores fællesskaber, så der er plads til alle, som ønsker at være sammen om Guds ord – livets ord. Det er her, den kristne rummelighed viser sin styrke: ikke ved at opgive sandheden, men ved at forene sandhed og kærlighed.



BIBELCAMPING MED STRAND, GLÆDE OG KRISTENT FÆLLESSKAB



Camping og hygge på Virksund.



Med cirka 5.000 overnatninger var der godt belagt på Haderslev Næs – især i uge 30. Herrens velsignelse var over de tre ugers bibelcamping med masser af godt vejr, indholdsrig forkyndelse og berigende samtaler.



^
Aftenstemning på Virksund med lovsang og andagt. Hver aften i Ung Uge deltog 100-150 unge i frivillig lovsang og andagt.





NY MISSIONSPLAKAT OG BEDELISTE

Vedlagt dette magasin finder du den nye missionsplakat fra LM. Hæng plakaten op på køleskabet, og husk de ansatte og deres børn i forbøn. Flere eksemplarer fås ved henvendelse til LM's sekretariat 48207660 eller som print via dlm.dk/om-os/download



Tæt på 300 mennesker fra 18 forskellige nationer deltog i de tværkulturelle lejre på Hørby og Sydvestjyllands Efterskoler. Ud over udflugter og masser af aktiviteter, var der forkyndelse for både børn og voksne. På Sommerlejr Syd var bibeltimerne krydret med drama.



HÅBET GØR IKKE SAVNET MINDRE – MEN DET **BÆRER**

For to år siden døde Victoria Krohns far – en sognepræst fra Falster – under en vandretur i Spanien. Midt i den dybe sorg **klynger Victoria sig til opstandelseshåbet**, som hendes far talte så stærkt om.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** PRIVAT

At hun som kun 20-årig skulle miste sin far så pludseligt, var ikke noget, Victoria Krohn i sin vildeste fantasi kunne have forestillet sig. Den 16. april 2024 om morgenen cyklede den unge jurastuderende gennem Københavns gader på vej til studiet.

"Det var den dag, Børsen brændte," siger hun og fortæller, at hun blev så oprevet over at se de brændende bygninger, at hun straks sendte en sms til både sin mor, far og lillesøster.

"Det undrede mig bare ret meget, at min far ikke svarede."

Victorias far, Bjørn, som var sognepræst i Lindeskovkirken på Falster, var ude at vandre på Caminoen i Spanien, hvor han foreløbig havde været i knap to uger. Victoria havde et meget tæt forhold til ham. Hun talte med ham hver dag og kunne også følge hans rute via gps på telefonen.

"Han plejede jo at være oppe og af sted ret tidligt – i hvert fald før klokken syv. Men den morgen kunne jeg se, at han blev på det herberg, hvor han overnattede."

LAMMET AF CHOK

Victoria blev bekymret – men fordi hun, som hun selv beskriver det, er meget ængsteligt anlagt og let kan få katastrofetanker, slog hun det hen, så godt

hun kunne, for at koncentrere sig om studiet.

Det var først, da hun kom hjem i sit bofællesskab sidst på eftermiddagen, at hendes mor ringede og fortalte, at faderen var blevet fundet død i sengen af det, man senere fandt ud af, var en blodprop i hjertet.

De første dage og uger efter hans død var Victoria som lammet af chok. Situationen føltes uvirkelig – som om det ikke var hende selv, der oplevede det.

"Det føltes som en ud af kroppen-oplevelse – som om jeg så det hele i fugleperspektiv, lidt ovenfra. Mit hoved og min psyke konstaterede alle hændelser helt nøgternt. Jeg kunne sige ordene 'Min far er død' i telefonen til forsikringsselskaber, læger, venner og andre, men der fulgte ingen egentlig smerte med. Det lå bare underligt i munden – lige som om man bare sagde et nyt ord, man lige havde lært."

Victoria drømte også flere gange – og gør det stadig indimellem – at hendes far kom hjem fra Spanien.

"Der var et eller andet i mig, der gerne ville have en anden løsning," fortæller hun.

Nogle måneder efter begravelsen rejste familien til Spanien for at se de steder, faderen havde vandret.

"Der var noget utroligt fint i at se det, som min far havde oplevet, og den helt vidunderlig smukke udsigt, der var fra hans sidste overnatningssted. Det er jeg virkelig glad for, at vi gjorde."

SORGEN ER FLYTTET IND

"I den første tid var der flere af mine venner, der var bekymrede for mig og tænkte: 'Hvornår bryder hun sammen?' Fordi jeg var så tæt forbundet til min far. Men selv om det var en svær tid, fortsatte jeg med at studere, og udefra kunne det måske se ud, som om livet bare gik videre som normalt," siger Victoria.

"Og så dog – på nogle punkter føler jeg faktisk ikke, at jeg har det spor anderledes her to år efter. Det kan godt overraske nogen, fordi man ofte tænker om sorg som noget, man skal igennem. Men jeg er ikke færdig med at sørge.



Victoria og hendes far var meget tætte, helt fra hun var en lille pige.

VICTORIA JAKOBINE ROSENKVIST KROHN

23 år

Studerer jura på Københavns Universitet

Gift med Silas siden 16. august 2025

Hendes far, Bjørn Ohlendorff Krohn, var fra 2005 til 2014 sognepræst ved Fanefjord og Bogø Kirker på henholdsvis Møn og Bogø, hvorefter han med et kort ophold på en efterskole fortsatte som præst i Lindeskov Kirke i Nykøbing Falster sogn.

Han efterlod ved sin død hustruen Anna-Marie Krohn og to døtre på 17 og 20 år.



^ Victoria som seksårig på en menighedstur til Færøerne sammen med sin far.

VICTORIAS RÅD OM STØTTE

Sig noget
Selv om det føles klodset eller usikkert. Tavshed får den sørgende til at føle sig ensom i sorgen.

Vis omsorg
Stil åbne spørgsmål som ”Hvordan går det?”, som giver den sørgende mulighed for at vælge, hvor meget, vedkommende vil dele.

Tilbyd praktisk hjælp
I den første tid kan konkrete handlinger være guld værd, da hverdagen kan virke uoverskuelig.

Anerkend tabet løbende
Sorg forsvinder ikke – så fortsæt med at tale om den afdøde. Det hjælper de efterladte med at bevare mindet og bekæmper frygten for at glemme.

Du kan høre Victoria fortælle sin historie i podcasten ”Når snakken går – om sorg og håb” på TilLiv.dk.

Det eneste sted, vi ikke skal være – det er i graven. For vi skal være hos ham. Det er sandt: At der venter endnu en påskedag bag vores langfredagssorg.

Fra Bjørn Krohns sidste prædiken påskedag 2024

Jeg tænker på min far flere gange om dagen. Sorgen er en følelse, der er flyttet ind i mig, og som kommer til at være der resten af mit liv. Og så kan den fylde mere eller mindre i perioder. Men den er der for at blive."

Fordi Victorias far døde så pludseligt, fylder det også meget i hendes tanker, at hun ikke nåede at sige farvel: "Hvad var nu det sidste, jeg sagde til ham? Hvad ville jeg have sagt, hvis jeg havde vidst, at det var det sidste?"

Alligevel betyder det meget for hende at vide, at han døde uden forudgående lidelser.

"For så er det ikke ham, man skal have ondt af. Han er et bedre sted nu, som han også troede så stærkt på og vidnede om. Og så er det en trøst for mig at vide, at min far og jeg var så tætte, og at jeg flere gange, mens han levede, sagde til ham, at han var den bedste far."

ALENE OP AD KIRKEGULVET

Da Victoria i august sidste år skulle giftes med Silas, var der naturligvis et stort savn af hendes far.

"Jeg endte med at gå alene op ad kirkegulvet, for jeg ville ikke erstatte hans plads med nogen anden. Det var ham, der skulle have ført mig op. Det var bare sådan, det skulle have været."

Victoria bar også en medaljon med et billede af faderen for at mindes ham og gik ind til et stykke musik, der havde betydet noget særligt for ham.

"Når jeg tænker tilbage på mit bryllup, var det på én gang den bedste dag i mit liv, og alligevel var det overhovedet ikke det, for min far var der ikke. Jeg kommer til at tænke på salmen *Sorrig og glæde*. Det er en underlig ting, at det ligesom kan eksistere sideløbende – men det kan det."

OPSTANDELSESHÅBET

Victoria kan godt stadig rammes af en følelse af uretfærdighed over, at hun ikke fik lov til at beholde sin far længere, men hun har aldrig været vred på Gud, og det takker hun primært faderen for.

"En af de sidste prædikener, han nåede at holde, var påskedags-prædiken, hvor han talte så tydeligt og klart om opstandelseshåbet. Vi lytter meget til den og hans andre prædikener, og det lyser så klart for mig, at han også ville have ønsket, at vi rettede vores fokus mod håbet om at skulle se ham igen," siger hun og slutter:

"For det gør jo ikke sorgen mindre, at håbet er der. Men det bærer alligevel en helt vildt meget." ▪





ROBERT ELSKER **FLYGELHORNETS KLANG**

Strengekoret er Robert Kofods første minde fra missionshuset. Som 12-årig begyndte han selv at spille i LM's hornorkester, og han beskriver **LM Blæserne som en storfamilie.**

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** ROCHELLE COOTE



Haven tager så meget tid, at jeg ikke får spillet så meget på mine instrumenter, som jeg gerne ville

Robert viser sin have frem, som han selv passer og plejer.

En nybagt rabarbertærte står og dufter på sofabordet lige under et stort vindue ud mod haven. Den venter på at blive spist, når interviewet er på blokken. Mange billeder af døtre, børne- og oldebørn hænger på væggene. Klaver og nodestativ har hædersplads midt i den hyggelige stue, og i gangen står flere kasser til forskellige messingblæseinstrumenter.

Huset er et halvt dobbelthus få meter fra vandkanten i den nordlige del af Nexø. I forhaven vokser blomstrende klatreroser op ad muren, og ude fra gaden har man slet ingen fornemmelse af, hvilken fredfyldt, velplejet og nærmest parklignende have der gemmer sig bag huset.

En kæmpestor hængepil troner hen over en lille dam midt i haven, der er på en hel tønde land – det er det, der svarer til omkring otte parcelhusgrunde. Desuden bugner den med formklippede og blomstrende buske og mange stauder.

92-årige Robert Herman Kofod passer selv både hus og have. I træet hænger net til at fiske blade og andet op fra dammen sammen med andre redskaber og en stor stige, så han kan kravle op, når træer og buske skal beskæres.

Ud over prydbuske og blomster er der også en stor køkkenhave, der leverer både jordbær, kartofler, porrer og rødbeder. Den giver en stor høst, som skal tilberedes og fordeles blandt venner og familie.

”Jeg er nødt til at dyrke mange rødbeder og så sylte dem, for mine børnebørn vil ikke spise købte rødbeder, kun dem, morfar sylter,” siger han med et tilfreds smil.

Robert var i mange år graver ved Nexø Kirke, og der fik han smag og håndelag for havearbejdet. Og han er meget glad for den store have, så han ikke behøvede at stoppe med at arbejde med jord og planter, da han blev pensioneret.

”Men det tager altså meget tid – også så meget, at jeg ikke får spillet helt så meget på mine instrumenter, som jeg gerne ville,” siger han.

FRA LILLETROMME TIL TROMPET

Robert spiller trompet og flygelhorn i LM’s hornorkester på Bornholm, der er det eneste og ældste hornorkester i LM. Han er den i orkestret, der har været med længst tid, og her i foråret kunne han fejre 80-års jubilæum.

”LM’s hornorkester blev dannet i 1918, men gik i stå igen i 1940, hvorefter Jørgen K. Jensen,



som spillede i FDF-orkestret i Nexø tog over og dannede et nyt orkester med nogle folk fra FDF-orkestret," siger han.

"Senere kom min storebror med, og da jeg var 12 år gammel, blev jeg også inviteret med. Jeg ønskede at spille trompet ligesom min storebror, men fik en lilletromme, som jeg hurtigt blev træt af."

Heldigvis havde Robert fået bevist sit værd og fik lov til først at spille basun og siden althorn.

"Til sidst lykkedes det mig at kravlede så højt op i hierarkiet, at jeg endelig fik en trompet."

Den er senere blevet suppleret med et flygelhorn, som han holder meget af, og nu veksler Robert mellem de to instrumenter.

"Flygelhornet er nært beslægtet med trompeten, men har en markant blødere og mørkere klang. Jeg elsker den klang," siger han og demonstrerer den for journalist og fotograf ved at spille *Amazing Grace*. Han står på en lille bådebro og lader tonerne klinge ud over



LM BLÆSERNE

Orkesteret hører til Luthersk Mission.

Orkesteret består af en flok glade amatører, kvinder som mænd, der elsker at spille messingmusik.

Orkesteret har eksisteret i over 100 år, og aldersmæssigt er medlemmerne fra 20 år til 92 år.

Orkesteret spiller til kirkelige arrangementer, friluftsmøder og koncerter i bornholmske kirker.

Orkesterets repertoire spænder fra salmer til evergreens, fra klassisk til swing.

Orkesteret dirigeres af Per Langskov.



Robert som dreng, hvor han først spillede basun og siden althorn.





» Jeg har suppleret trompeten med et flygelhorn, der er nært beslægtet med trompeten, men har en markant blødere og mørkere klang. Jeg elsker den klang.

Østersøen.

”Jeg elsker at spille og skulle gerne bruge minimum en halv time hver dag for at holde niveauet ved lige. Desværre tager havearbejdet så meget tid, at det ikke altid lykkes.”

Han må dog erkende, at der med alderen er kommet lidt problemer med øjnene, så det nogle gange kan knibe at se, hvordan noderne står på nodearket.

For et års tid siden ændrede orkestret, der nu består af 12 personer, navn til LM Blæserne. Det skyldtes, at der var kommet en klarinet med, så orkestret ikke længere kun bestod af messingblæsere.

Robert synes ikke, det var strengt nødvendigt, for der har været andre instrumenter med i orkestret tidligere, uden at navnet blev lavet om.

DE STORE MØDER I LM ER ORKESTRETS KERNEOPGAVE

LM’s hornorkester har gennem årene været med til mange ting, der er sket på øen. Robert nævner, at de spillede på kajen, engang kongeskibet anløb havnen i Rønne, og at de gik med i et optog gennem Nexø ved tiårs-fejringen af Danmarks befrielse den 5. maj 1955.

Men det er især de store møder i LM han fremhæver som festlige at være med til. For eksempel lejrstævner på LM Lejren i Pedersker og havnemøder i Gudhjem og Svaneke.

”Det er jo det, vi er beregnet til,” siger han.

Orkestrets repertoire er en blanding af salmer, danske sange, ragtime og blød pop, og de har lige købt en række nye arrangementer, som musikskoleleder Holger Beck fra Tølløse har lavet af sange fra *Salmer og Sange*. Det betalte LM’s afdeling for, ligesom afdelingen ejer mange af de dyre instrumenter.

”Tidligere skrev vores dirigent, Jørgen, arrangementer selv, men vi havde fået nogle penge for at have spillet til et arrangement i byen, og dem har vi brugt på noder,” siger Robert.

”Arrangementerne er lette at gå til, og de var rørende billige.”

Roberts egen yndlingsmusik er blød klassisk.

”Det spiller vi desværre ikke så meget i orkesteret – kun lidt op til jul, men jeg har radioen gående hele tiden, så jeg hører det meget.”

Ud over musikken fremhæver han sammenholdet i orkestret.

”Det er som en storfamilie, hvor vi kan snakke om alt og dele ting. Jeg oplevede en helt særlig omsorg, da min kone døde for knap syv år siden,” siger han.

Især fremhæver han den tidligere pinsepræst Kurt Christensen, der bor i Nexø. Han og hans kone, Inger, kom tit på besøg, mens Kirsten var syg, og Kurt var der og velsignede Kirsten, aftenen før hun døde, ligesom de stadig tit inviterer på mad, inden Kurt og Robert skiftes til at køre til Østerlars, hvor orkestret øver hver onsdag.

”Jeg er så glad for deres støtte og opbakning, og så synes jeg, det er hyggeligt, at en pinsepræst føler sig hjemme i et LM-orkester,” klukler han.

KAN IKKE FINDE UD AF AT BO ANDRE STEDER

Robert har altid boet på Østbornholm. Han er født og opvokset på en lille landejendom i Bodilsker fem kilometer fra Nexø. Han tænker tilbage på en god barndom på landet med meget frihed, hvor han og hans storebror og lillesøster hjalp til med arbejdet på gården det, de kunne.

Det var et kristent hjem, og han blev, med egne ord, båret ind i missionshuset. Allerede dengang betød musik meget for ham, og et af hans allerførste minder er, at hans mor løftede ham op, så han kunne se, når strengekoret sang og spillede.

Gennem søndagsskole, lejre og ungdomsfor-



Inde i stuen vidner væggene om et rigt familieliv med fotografier af Roberts døtre, børnebørn og oldebørn.

ening voksede en personlig tro frem. Det var også til et ungdomsmøde, han mødte sin Kirsten. Hun kom ellers hos metodisterne, men var på besøg hos en veninde. Kirsten og Robert blev gift og nåede omkring 60 års ægteskab, inden hun døde.

Ved siden af sit arbejde på apoteket passede Kirsten hjemmet og de to døtre, der kom til. Begge døtre er flyttet "over" – den ene til Nykøbing Falster, den anden til Himmelev ved Roskilde. Den ældste har fem døtre, der er spredt over hele Danmark.

Robert bor nu alene i huset, hvor han har boet i 68 år.

"Jeg kan ikke finde ud af at bo andre steder," siger han og tilføjer, at det må være op til hans arvinger, hvad der skal ske med den kæmpestore have efter hans død.

Den er egentlig stor nok til adskillige parcelhusgrunde, men det er ikke så ligetil at udstykke den, da der ikke er andre udkørselsmuligheder end gennem hans indkørsel.

KUNNE IKKE SE FORMÅLET MED EN BOGLIG UDDANNELSE

Da Robert var barn, gik børn på landet kun i skole hver anden dag, og han har aldrig fået en boglig uddannelse, selv om hans mor foreslog, at han skulle fortsætte på realskolen.

"Det kunne jeg ikke se formålet med dengang. Jeg betragtede mig selv som det, Niels Hausgaard kalder 'de praktisk begavede'," siger han.

"Senere har jeg godt kunnet savne det lidt. Det irriterer mig, at jeg aldrig har lært sprog."

I stedet for videre skolegang overtog han sin svigerfars virksomhed som selvstændig mælkekusk, der kørte rundt i byen med hestevogn og solgte mælk ved dørene.

"Da svigerfar døde, kunne vi ikke finde en køber til hans forretning, og så tænkte jeg, at det måske var det, jeg skulle. Jeg har nemlig altid godt kunnet lide at være udenfor."

Det blev han ved med, indtil alle købmandsforretninger begyndte at handle med mælk, og derefter fik han arbejde på et børnehjem i Svaneke for det, han kalder børn af "adfærdsvanskelige forældre".

Han var pedel, men fik også lidt vagter indimellem, hvor han var sammen med børnene. Glæden ved at være sammen med børn har også fået udløb gennem mange



Mine jævnaldrende er døde, så jeg har måttet finde nye venner. Det er man nødt til, for livet bliver trist, hvis man ikke har fællesskab.

Robert kommer fast i LUMI Genbrug en gang om ugen, hvor han passer musikafdelingen – blandt andet cd'erne.

år som leder i LM's arbejde for juniorer.

Senere har han arbejdet på Nexø Møbelfabrik og som graver ved Nexø Kirke.

"Her lærte jeg en masse, som jeg kan bruge i det daglige, når jeg passer hus og have. Både snedkerhåndværk og beskæring af stauder, buske og træer," siger han.

NØDT TIL AT FINDE NYE VENNER

Da Robert fyldte 70, gik han på pension fra arbejdsmarkedet.

Det betød, at han havde en masse tid og kræfter at bidrage med, da LUMI Genbrug i Nexø startede op i 2009. Da den tidligere malerforretning skulle indrettes, skulle der flyttes flere vægge, og han har også slæbt rundt på møbler.

"De senere år har jeg dog skruet ned, så jeg kun kommer i butikken en gang om ugen. Det er mit job at passe musikken: instrumenter, cd'er og lp'er. Der er rigtig god gang i pladesalget – især jazzplader," siger han.

"Jeg har ingen planer om at stoppe helt. Der er et virkelig hyggeligt fællesskab i LUMI."

I LUMI er Robert alderspræsident ligesom i hornorkestret – og han må erkende, at der stort set ingen er på hans alder mere.

"Min svigermor sagde altid, at 'alle mine venner er døde, så nu er her blevet så kedeligt.' Sådan føler jeg det heldigvis ikke," siger han.

"Mine jævnaldrende er også døde, så jeg har måttet finde nye venner. Det kan man godt, og det er man nødt til, for ellers sidder man mutters alene. Og livet bliver trist, hvis man ikke har fællesskab."

Jesus er noget andet, der gør livet værd at leve for Robert.

"Jesus betyder alt, og jeg bruger min bibel og andagtsbog hver dag," siger han og tilføjer, at de begge er vigtige.

"Det er vigtigt at bruge Bibelen, så jeg kommer rundt i både Det Gamle og Det Nye Testamente, men den kan også være svær at forstå, og så kan andagtsbogen give forklaring på nogle ting."

Han erkender, at han godt kan blive stille, når han læser om Gud i Det Gamle Testamente.

"Gud kan godt virke ret barsk her. Men så 'letter jeg på hatten' og går videre og ser frem til, at nogle kan forklare mig om det. Heldigvis trækker prædikanter på for eksempel seniorlejrene i LM ofte noget frem fra Det Gamle Testamente og udlægger det, så Gud bliver større for mig." ■

T-shirts med Jesus-print

Et nyt tøjmærke: Jesus-fan blev lanceret på Ung Uge. For Sara, der har designet tøjet, er det vigtigt, at det er et missionsprojekt, der er med til at ære Gud.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** PRIVAT



Sara tror, at Jesus-fan-tøjet kan være en god indgangsvinkel til at få spredt Jesu navn ud på gader og stræder.

Sara Wraae Pedersen tror, at alle kristne er kaldet til at vidne om Jesus, men hun er også klar over, at det for nogen kan være virkelig svært og grænseoverskridende.

"Men jeg tror, Gud fryder sig, når vi gør, hvad vi er kaldet til, og jeg vil gerne give en hjælpende hånd, og derfor fandt jeg på at lave tøjmærket Jesus-fan," siger hun.

Indtil videre består det af to t-shirts og en hat med ordene Jesus-fan, Team Heaven og Soon he'll come på.

"Jeg tror, at tøjet kan være en god indgangsvinkel til at få spredt Jesu navn ud på gader og stræder," siger 23-årige Sara.

LANCERING TIL UNG UGE

I første omgang ville Sara bare gerne designe noget tøj til sig selv.

"Jeg har ikke en designbaggrund, men havde brug for at bruge min krøllede hjerne. Og så kom tanken hurtigt, om jeg mon kunne finde ud af at lave en større produktion, så andre også kunne få glæde af tøjet," siger hun.

Hun fandt frem til en virksomhed, der laver merchandise for bands. De stoppede dog samarbejdet, inden de nåede at få noget produceret, men det gav Sara blod på tanden.

"Jeg fandt ud af, at de kan lade sig gøre, og når jeg var kommet så langt, ville jeg ikke bare give op," siger hun.

Så hørte Sara hørte om en kristen mand, der laver tryk på tøj, og googlede sig frem til hans mailadresse. Han ville gerne være med, og de blev enige om at lave noget sammen som et missionsprojekt.

Heldigvis tog de unge godt imod det, og t-shirtene blev udsolgt i de fleste størrelser.

"Det blev ikke mindre, da de hørte, vi laver det som en tjeneste for Jesus – ikke for at tjene penge på det, Og det er vigtigt for mig, at det er et missionsprojekt til ære for Gud." ■

BRAND PÅ KIABAKARI BIBELSKOLE FÅR ALVORLIGE KONSEKVENSER

TEKST IVAN BACH JAKOBSEN **FOTO** ERIK HAAHR ANDERSEN







Billeder fra branden på Kiabakari Bibelskole og øverst billede til venstre fra genopbygningen af drengenes sovebygning.

Natten mellem den 7. og 8. juli blev Kiabakari Bibelskole i Tanzania ramt af en voldsom brand. Branden ødelagde drengenes sovebygning, og selv om det offentlige brandvæsen hurtigt rykkede ud og forsøgte at bekæmpe flammerne, stod bygningen desværre ikke til at redde. Den er siden blevet revet ned.

Biskop Maguge oplyser, at skolens studerende var hjemme på sommerferie, da branden opstod. En person havde imidlertid midlertidigt ophold i sovebygningen og omkom tragisk i forbindelse med branden.

Branden er et hårdt slag for bibelskolen. Først og fremmest på grund af tabet af menneskeliv, men også fordi skolen netop havde fået stabiliseret sin økonomi og drift, hvilket havde skabt et solidt grundlag for dens fremtidige arbejde.

Der er nu iværksat en indsamling i stiftets menigheder med henblik på at finansiere genopbygningen af sovebygningen. De samlede udgifter til genopførelsen forventes at beløbe sig til omkring 500.000 kroner.

Der er oprettet midlertidige overnatningsfaciliteter, så undervisningen på bibelskolen kan fortsætte. ■



STØTTE FRA **GLOBUS-PULJE STYRKER UNDERVISNING** PÅ EFTERSKOLE

Puljemidler giver mulighed for at tilbyde Efterskolen Solgårdens elever en helt særlig undervisning, hvor de får **globale perspektiver koblet sammen med personlige møder og konkrete erfaringer**, fortæller viceleder Peter Jensen.

TEKST IVAN BACH JAKOBSEN **FOTO** SOLGÅRDEN

<

På Explore-linjens seneste rejse til Cambodja, var efterskolens elever sammen med de unge, der bor på kollegiet DORM i Siem Reap.

"Når livet kræver mod – unge, identitet og religionsfrihed i en global virkelighed" er overskriften på et nyt undervisningsinitiativ på Efterskolen Solgården. Med økonomisk støtte fra Globus-puljen får skolens Explore-linje mulighed for at styrke undervisningen og udvide samarbejdet med unge i Cambodja over de næste to skoleår.

Explore-linjen har fokus på at ruste eleverne til at skabe forandring – både lokalt og globalt. Den nye bevilling giver skolen mulighed for at tilbyde et særligt undervisningsforløb, hvor eleverne får tre ugentlige undervisningstimer suppleret med temadage og to rejser til Cambodja.

Viceforstander Peter Jensen glæder sig over den støtte, skolen har modtaget.

"Vi er både glade og taknemmelige for bevillingen fra Globus-puljen. Den giver os mulighed for at tilbyde eleverne en helt særlig undervisning, hvor de får globale perspektiver koblet sammen med personlige møder og konkrete erfaringer," siger han.

IDENTITET, RELIGIONSFRIHED OG GLOBALE FÆLLESSKABER

Formålet med undervisningen er at styrke elevernes forståelse af menneskerettigheder, kulturel og religiøs mangfoldighed samt Danmarks rolle i internationalt udviklingssamarbejde.

Gennem udvekslinger, hjemmebesøg, workshops og dialog mellem unge arbejder eleverne med temaer som identitet, minoritetsliv og religionsfrihed. Undervisningen bygger på et ligeværdigt partnerskab med kollegiet DORM i Siem Reap i Cambodja samt Luthersk Mission som samarbejdspartner.

ELEVERNE PRODUCERER UNDERVISNINGSMATERIALE

Projektet skal munde ud i et studie- og dialoghæfte, der sammen med elevproducerede videofortællinger kan bruges i ungdoms- og efterskolemiljøer i både Danmark og Cambodja.

Det er elevernes ansvar at udvikle idéer, planlægge produktionen og skabe materialet. Målet er at styrke de unges globale udsyn, dialogkompetencer og engagement i internationale problemstillinger.

REJSER OG MØDER MED UNGE I CAMBODJA

Som en central del af projektet gennemføres to studierejser til Cambodja. Her møder eleverne unge cambodjanere og får indblik i, hvordan det er at vokse op i en anden kulturel og religiøs kontekst.

De erfaringer og fortællinger, eleverne indsamler, danner grundlag for dilemmaer og dialogmateriale, som skal skabe samtaler mellem danske og cambodjanske unge.

Luthersk Missions missionær Niels Kousgaard er en vigtig samarbejdspartner i projektet. Han skal være med til at facilitere dialogen mellem de danske og cambodjanske deltagere.

Det er desuden planen, at en gruppe cambodianske unge besøger Danmark i løbet af skoleåret som en del af udvekslingsforløbet.

UNDERVISNING MED AFSÆT I FN'S VERDENSMÅL

For Peter Jensen handler projektet først og fremmest om undervisning og mødet mellem elever fra to forskellige kulturer, hvor de kan lære en masse af hinanden. Man kunne kalde det kulturmødet.

Forløbet tager blandt andet udgangspunkt i FN's Verdensmål – særligt mål 3 om sundhed og trivsel, mål 10 om mindre ulighed og mål 16 om fred, retfærdighed og stærke institutioner.

Samtidig er det et mål, at eleverne får indsigt i Luthersk Missions internationale arbejde og udvikler interesse for mission og globalt engagement.

STØTTE TIL UDVIKLING AF UNDERVISNINGEN

Globus-puljen støtter samarbejde mellem danske uddannelsesinstitutioner og partnere i det Globale Syd, som kan skabe engagement i det internationale udviklingssamarbejde og Verdensmålene.

Efterskolen Solgården har tidligere modtaget støtte fra Globus-puljen, som har haft stor betydning for skolens undervisning. Med den nye treårige bevilling får Explore-linjen endnu bedre muligheder for at tilbyde eleverne et undervisningsforløb med internationale perspektiver, personlige møder og et stærkt fokus på globalt medansvar. ■



LME er nu to skoler i én

Løgumkloster Efterskole og Fri Fagskole er to separate skoler, men de har et tæt samarbejde og deler bygninger og mange oplevelser. **Efterskolen fortsætter som hidtil, mens man på Fri Fagskole forbereder sig til en erhvervsrettet uddannelse**, forklarer forstander Jørn Nørgaard.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** LME

Fra og med det skoleår, der netop er begyndt, har LME skiftet navn til Løgumkloster Efterskole og Fri Fagskole. Omkring en fjerdedel af eleverne, 12 i alt, er startet på håndværkslinjen på den nyoprettede Fri Fagskole, fortæller forstander Jørn Nørgaard.

Han forklarer, at Fri Fagskole er en erhvervsrettet kostskole på samme måde, som efterskole er en kostskoleform.

"Hvor det danske skolesystem primært er gymnasieforberedende, er Fri Fagskole specielt rettet mod de erhvervsmæssige fag – og ikke kun de håndværksmæssige. Man forbereder sig direkte til en uddannelse inden for social- og sundhed, gastronomi, pædagogik, design eller håndværk."

På LME er det dog kun håndværkslinjen, der er kommet i gang her det første år.

Forstanderen understreger, at rent lovgivningsmæssigt er efterskole og fri fagskole to adskilte skoleformer, og på LME har de ansøgt og er blevet godkendt af undervisningsministeriet på samme måde, som hvis de havde oprettet en ny skole fra bunden.

"Men de to skoleformer passer så godt sammen, at eleverne ikke mærker, at det er to skoler. De spiser sammen, er på ture sammen og laver mange ting sammen, sådan at de føler, at de er en del af samme hold. De får bare forskellig undervisning."

Forstanderen tilføjer, at det kræver noget på lærersiden at tilbyde undervisning på håndværkerniveau.

"Vi har en lærer, der er uddannet tømrer/snedker, og han er tovholder på uddannelsen, og derudover supple-

FRI FAGSKOLE

En kostskoleform, der ligner efterskolen

For elever, der har afsluttet 9. eller 10. klasse

En skoleform, hvor man lærer med hænder og krop i stedet for kun med hovedet

Mulighed for flere ugers praktik

Faguddannede undervisere

Undervisning, der retter sig mod praktiske uddannelser og erhverv

»De to skoleformer passer så godt sammen, at eleverne føler, at de er en del af samme hold. De får bare forskellig undervisning.

rer vi op på timelærerbasis. Det har været heldigvis vist sig at være meget nemt at rekruttere de fornødne kvalifikationer," siger han.

NOGET PRAKTISK FREM FOR TRADITIONEL SKOLE

Der findes en håndfuld skoler i Danmark, der er kombinerede efterskoler og fri fagskoler, men LME er den første i kristen sammenhæng

"Vi har sparret en del med dem, der allerede har afprøvet konceptet – ikke mindst Halvorsminde i Hjørring. Dem har vi lært at kende gennem en arbejdsgruppe om udvikling af 10. klasse inden for efterskoleregi," siger Jørn Nørgaard.

Med uddannelsesreformen, som træder i kraft i 2030, nedlægges 10. klasse i kommunerne, men bevares på efterskolerne. Han er dog ikke i tvivl om, at det vil påvirke den traditionelle efterskoleform, og han ser det derfor som en stor fordel af være med til at udvikle nye skoleformer, så de er klar inden da.

Forstanderen tror ikke, fri fagskole vil forårsage den store forandring i elevsammensætningen.

"De elever, der hellere vil lære noget praktisk end gå i traditionel skole, har vi i forvejen. Nu får vi bedre mulighed for at rumme dem i stedet for, at de bare bliver presset ind i den gymnasieforberedende skole," siger han og tilføjer, at det måske skubber gennemsnittet en lille smule op ad aldersmæssigt, da fri fagskole er 10. eller 11. årgang mod efterskolens 8., 9. og 10 klasse.

Udgangspunktet for den frie fagskole er, at eleverne skal vælge mellem de fire studieretninger før start – lidt som man vælger linje på efterskolen. Inden for hver retning er der så mulighed for at prøve forskellige fag af.

"Som en del af uddannelsen skal eleverne i praktik i seks uger i løbet af et år. Det kan forhåbentlig blive til en win-win-situation for elever og virksomheder – en genvej for eleverne til at få en læreplads og en mulighed for virksomhederne til at være med til at forme fremtidens lærlinge," siger Jørn Nørgaard.

En håndværkeruddannelse kræver noget mere af lokalerne end valgfag i for eksempel sløjd. Derfor skal faglokalerne på LME opgraderes.

Til det formål fik de i juni måned en fondsbevilling på otte millioner kroner fra A.P. Møller Fonden, der er øremærket gennemgribende renovering og tilbygning af nye værksteder og læringsmiljøer. ■

DET RUMMELIGE FÆLLESSKAB

TEMA:

RUMMELIGHED



Gud har skabt os forskellige, fordi han ønsker, at vi skal være forskellige. Netop denne forskellighed er en vedvarende udfordring for enhver menighed. **At acceptere og skabe plads til menneskers mange nuancer kræver rummelighed**.

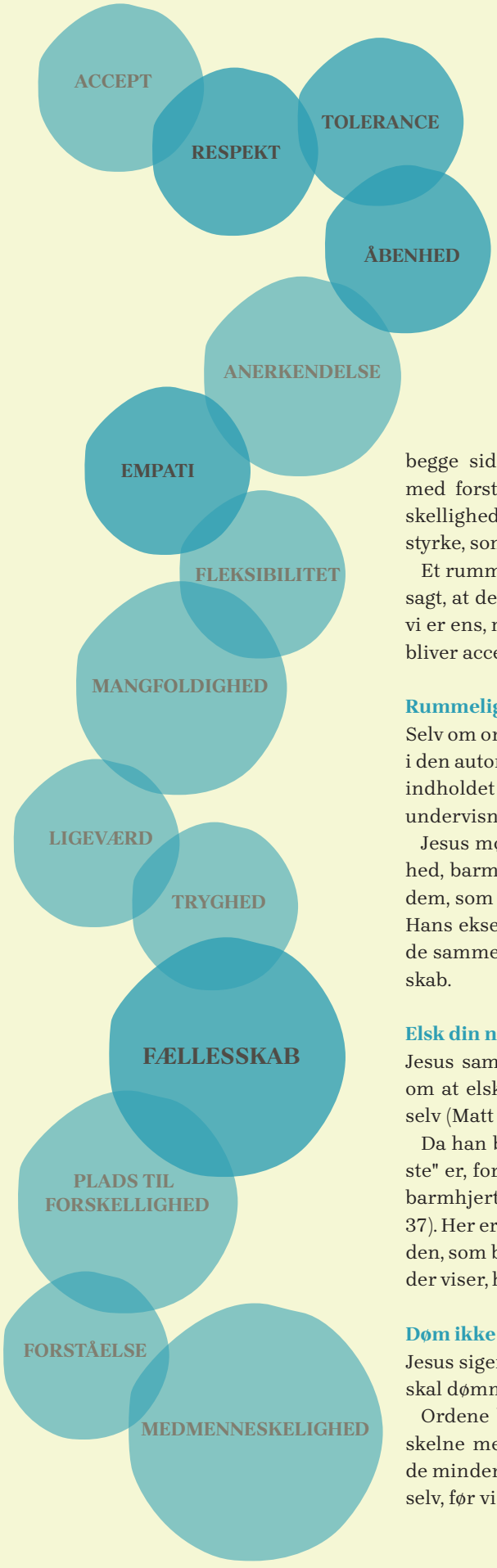
TEKST IVAN BACH JAKOBSEN **ILLUSTRATION** MAGNIFIC/AI

Et rummeligt fællesskab er et fællesskab, hvor der er plads til mennesker med forskellige baggrunde, evner, behov, holdninger og personligheder. Det er et sted, hvor alle oplever sig velkomne, respekterede og har mulighed for at deltage på lige fod.

Når forskellighed bliver en styrke

I ethvert fællesskab mødes mennesker med vidt forskellige måder at være på. Nogle er mere indadvendte, stille og eftertænksomme, mens andre er udadvendte og henter energi i samværet med andre og i fælles aktiviteter. Begge personlighedstyper bidrager med værdifulde kvaliteter, men forskelligheden kan også skabe misforståelser, hvis der ikke er plads til hinandens måde at være på.

Derfor kræver et sundt fællesskab rummelighed fra



begge sider. Når vi møder hinanden med forståelse og respekt, bliver forskelligheden ikke et problem, men en styrke, som beriger fællesskabet.

Et rummeligt fællesskab betyder kort sagt, at der er plads til alle – ikke fordi vi er ens, men fordi vores forskellighed bliver accepteret og værdsat.

Rummelighed i Jesu forkyndelse

Selv om ordet rummelighed ikke findes i den autoriserede bibeloversættelse, er indholdet tydeligt til stede i Jesu liv og undervisning.

Jesus mødte mennesker med kærlighed, barmhjertighed og respekt – også dem, som andre afviste eller så ned på. Hans eksempel udfordrer os til at lade de samme værdier præge vores fællesskab.

Elsk din næste

Jesus sammenfatter loven i de to bud om at elske Gud og sin næste som sig selv (Matt 22,37-40).

Da han bliver spurgt, hvem "min næste" er, fortæller han lignelsen om den barmhjertige samaritaner (Luk 10,25-37). Her er det netop den fremmede – ja, den, som blev betragtet som en fjende – der viser, hvad sand næstekærlighed er.

Døm ikke andre

Jesus siger: "Døm ikke, for at I ikke selv skal dømmes" (Matt 7,1-5).

Ordene betyder ikke, at vi aldrig må skelne mellem rigtigt og forkert, men de minder os om først at se ærligt på os selv, før vi fælder dom over andre.

Vis barmhjertighed

Jesus søgte fællesskab med toldere, syndere, syge og mennesker, som samfundet havde vendt ryggen.

Han sagde: "De raske har ikke brug for læge, det har de syge" (Mark 2,17). Han mødte mennesker med omsorg og kærlighed, samtidig med at han kaldte dem til et nyt liv.

Tilgiv

Jesus opfordrede sine disciple til at tilgive igen og igen (Matt 18,21-22). Selv på korset bad han om tilgivelse for dem, der korsfæstede ham (Luk 23,34).

Tilgivelse er derfor ikke blot en mulighed, men en grundlæggende del af det kristne fællesskab.

Den gyldne regel

Jesus formulerer et princip, som kan være rettesnor for ethvert fællesskab: "Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem" (Matt 7,12).

Når vi møder andre med den samme respekt, forståelse og omsorg, som vi selv ønsker at blive mødt med, skabes der et fællesskab, hvor mennesker kan trives.

Et fællesskab med plads til alle

En menighed vil altid bestå af mennesker med forskellige livshistorier, personligheder og holdninger. Netop derfor er rummelighed ikke et tegn på svaghed, men på modenhed. Når vi vælger at møde hinanden med kærlighed, respekt og ydmyghed, afspejler vi Jesu eget eksempel.

Et rummeligt fællesskab betyder ikke, at alle mener det samme eller lever ens. Det betyder, at vi vælger at bære over med hinanden, lytte til hinanden og værdsætte den forskellighed, Gud selv har skabt. På den måde bliver menigheden et sted, hvor mennesker ikke blot føler sig velkomne, men også oplever, at de hører til.

De uventede fysiske omfavnelser betød meget

Ved de første gudstjenester efter sin mands begravelse fik Gundi Munk mange kram og gode ord. Der var også nogle, der gik forbi uden at hilse på hende, men det har hun ikke noget problem med. ”Jeg kender jo heller ikke alle i menigheden.”

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** ISTOCKPHOTO

Siden den 16. januar i år har Gundi Munk været enke, og det betyder, at hun er kommet til gudstjenester i Hillerød Frimenighed uden sin mand, Børge, gennem mere end 65 år.

Hun var dog ikke i tvivl om, at hun skulle af sted allerede få dage efter begravelsen, og det føltes rigtig godt at være der.

”Børge og jeg har været en del af HF, lige fra den blev dannet for knap 30 år siden. Det er min menighed, hvor jeg føler mig hjemme, og der, jeg skal være,” siger hun og fortæller, at hun nærmest har mødt det modsatte af berøringsangst.

”Folk tog virkelig godt imod mig. Der kom utrolig mange hen og gav mig et lille klap på skulderen eller et kram – også nogle, jeg slet ikke havde forestillet mig. De fleste sagde ikke en masse ord, måske bare ’Vi tænker på dig’.”

Hun nævner særligt et kram fra en, hun egentlig ikke havde snakket med før, men som selv har mistet sin ægtefælle. Der var ingen ord, men et blik, der sagde ”Jeg ved, hvad det drejer sig om.”

Ikke mindst de uventede fysiske omfavnelser og kærlige blikke betød meget for Gundi, og hun har lovet sig selv at huske det, når andre bliver alene.

Der var også nogle, der gik forbi uden at hilse på hende, men det har Gundi ikke noget problem med.

”I begyndelsen kendte alle i HF hinanden, men sådan er det ikke mere. Det er vi blevet for mange til. Børge havde været svagelig nogle år og magtede ikke at deltage aktivt mere. Selv om det var vigtigt for ham at komme af sted til gudstjenesterne lige til det sidste, uanset hvordan han havde det, var der mange, der ikke vidste, hvem han var,” siger hun.

”Sådan er det i så stor en menighed. Jeg kander jo heller ikke alle.”

BØRGE SKULLE HAVE SIDDET PÅ STOLEN

En uge efter begravelsen var der kvindeaften i HF, og der valgte Gundi at tage med.

”Ellers skulle jeg jo bare sidde derhjemme og kukkelure, og det værste for mig vil være at isolere mig,” siger hun og fortæller, at hendes datter opmuntrer hende meget til at komme ud og være sammen med andre.

Gundi ved, at mange, der bliver alene, oplever det meget mærkeligt og svært at tage af sted alene, men det gør hun ikke.

”Hvorfor skulle jeg det? Alle ved jo, at jeg er alene – sådan er det,” siger hun.

”Ofte – og især de første gange – har jeg tænkt, at Børge da skulle have siddet der på stolen ved siden af. Men sådan tænker jeg også herhjemme. Må-



ske mest, når jeg lige har brug for at fortælle ham noget."

FØLELSER ER EN BALANCEGANG

Den 89-årige enke beskriver sig selv som meget åben af natur, og hun er fuldt ud klar over, at der er forskel på, hvordan mennesker er, og hvordan de oplever at stå alene tilbage efter at have mistet sin ægtefælle.

"Man kan ikke gøre for, hvordan man er af natur, men har selv et ansvar for, hvordan man opfatter den måde, andre er på," siger hun.

"For eksempel er det naturligt, at mange ikke tænker på Børge mere nu efter et halvt år. De kendte ham jo kun perifært, men han var min ægtefælle i over 65 år, og derfor bliver han ved med at fylde for mig, og man skal bare tale om ham, hvis man gerne vil. Hvorfor skulle jeg ikke føle mig tryg ved det?"

Når det handler om følelser, ser Gundi det som en balancegang.

"På den ene side skal man ikke være bange for at vise følelser over for andre, og selvfølgelig kan man komme til at græde, når man er sammen med andre," siger hun.

"På den anden side har jeg det sådan, at man ikke skal komme og ligne et bøjet vejskilt. Man skal holde det blandt sine nærmeste, hvis man virkelig er ked af det. Hvis man går og græder hele tiden, tænker folk bare, at 'hende kan vi ikke holde ud!'" ▪

Den nye menighed er din nye menighed

Man flytter til en ny by og skal falde til i en ny menighed – hvem har ansvar for, at man bliver rummet? Det har både dem, der allerede kommer i menigheden og den nye, mener frimenighedspræst Daniel Kofod Primdahl.

TEKST DANIEL KOFOD PRIMDAHL **ILLUSTRATION** CHATGPT

"Ved du, hvor du vil komme?"

Det er et spørgsmål, man kan nå at få mange gange, inden man flytter til en ny by. Det er også et spørgsmål, der kan rumstere meget i en selv, for menighedslivet har stor betydning.

På et tidspunkt har man et svar. Måske fordi ens venner kommer der. Måske fordi det er tættest på. Måske noget tredje. Uanset hvad må dagen komme, hvor man træder ind ad døren og ser sin nye menighed.

DIN NYE MENIGHED

Vent. Jeg omformulerer lige.

Når du træder ind ad døren første gang, ser du din nye menighed.

Jo. Der er også nogle lokaler, noget musik og en mødeleder eller præst/gudstjenesteleder, du lægger mærke til, men det er vigtigt at turde tænke om menigheden som din menighed helt fra begyndelsen. Især hvis du gerne vil være en del af den. Det gælder både for din egen skyld, men også for menighedens skyld.

Nu er du kommet ind, og du skal finde et sted at sidde. Du er i din menighed, så gå bare et stykke ind, og find en plads uden tomme stole rundt om.

Spørgsmålet "Må jeg sidde her?" er udmærket til at starte en samtale. Både første, anden, tredje og 674. gang du er der. Hvis du kommer sammen med nogen, du kender i forvejen, så sæt jer sammen med nogle, I ikke kender (så godt).

Det er din menighed, så du er lige så ansvarlig for tale med andre, som de er for at tale med dig.

Mødet eller gudstjenesten begynder for alvor. Det er stadig din menighed, du er i, så du opfører dig, som du er vant til. Det vil sige: Løft armene under lovsangen, hvis det er naturligt for dig, men lad være, hvis det ikke er. Syng bare så højt, som du plejer. Tag noter til prædikenen, hvis du er vant til det. Sig noget under "Ordet frit", hvis du har noget at dele.

Hver menighed har sin kultur, og det er fint at være hensynsfuld over for den. Men det er din menighed, så du er en del af dens kultur. Dem, du sidder ved siden af, skal nok hjælpe dig, hvis der er særlige hensyn, der er nødvendige.

Efter mødet eller gudstjenesten kan det være en god idé at hilse på mødelederen eller gudstjenestelederen/præsten og sige tak for ledelsen. Hvis du er bevidst om noget, du kan bidrage med ind i menighedslivet, så sig det med det samme. Tjenestefællesskaber er noget særligt. Og hvis du gerne vil være en del af menigheden, giver det kun rigtig god mening også at være en del af dens arbejde.

AT HØRE TIL – OGSÅ NÅR MAN IKKE FØLER DET

Nogen oplever, at de er kommet i en menighed et stykke tid, men de synes ikke rigtigt, at de hører til. Måske har de svært ved at engagere sig. Måske er der forhold, der gør, at det, jeg har nævnt indtil nu, ikke er muligt eller rart. Er du en af dem, kan det måske være en hjælp for dig at huske på to ting:

1) Især i store menigheder er det svært at overskue alle. Andre kan sagtens tænke, at du måske bare er på besøg. Det kan også være, at de har set dig før, men har glemt dit navn og ikke tør spørge igen. Et menneske kan overskue cirka 400 andre mennesker i alt – altså familie, kolleger, gamle venner og me-

TÆNK DIG SELV SOM EN DEL AF MENIGHEDEN, FØRSTE GANG DU ER DER

SÆT DIG IKKE ALENE – HVERKEN HELT SELV, ELLER I EN GRUPPE, DU KENDER

BIDRAG TIL DIN MENIGHEDS KULTUR – VI ER ALLE LEMMER PÅ ÉT LEGEME



PRÆSENTÉR DIG SELV – OGSÅ MED DE EVNER, DU HAR

MAN SKAL IKKE KENDE ALT OG ALLE FOR AT HØRE TIL – DET GØR BØRN HELLER IKKE

TJENESTEFÆLLESSKABER ER NOGET SÆRLIGT. HVIS DU GERNE VIL VÆRE EN DEL AF MENIGHEDEN, GIVER DET RIGTIG GOD MENING OGSÅ AT VÆRE EN DEL AF DENS ARBEJDE.

nighed. Er menigheden meget større end 100 mennesker, kan alle ikke huske alle. Det betyder ikke, man ikke hører til – du kan måske heller ikke huske dem.

2) Man kan sagtens høre til uden at kende alle regler og historier. Ingen er i tvivl om, at børn hører til, selv når de er helt nyfødte. Det at høre til handler ikke om at kende alt og alle. ▪

+

Artiklen blev udgivet på hjemmesiden TilLiv.dk i oktober 2025.

LOV OM DØDSHJÆLP **SKABER URO PÅ KATOLSKE HOSPITALER**

Frankrig er tæt på at indføre aktiv dødshjælp og assisteret selvmord, efter at Nationalforsamlingen i juli vedtog en omstridt lov om det.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN **FOTO** WIKIPEDIA

Mens en ny lov om aktiv dødshjælp og assisteret selvmord afventer en vurdering i det franske Forfatningsrådet, advarer katolske hospitaler og plejehjem om, at de det kan føre til, at de bliver tvunget til at lukke.

Den nye lov giver voksne med alvorlig og uhelbredelig sygdom mulighed for at anmode om hjælp til at dø. Som udgangspunkt skal patienten selv indtage den dødelige medicin, men hvis det ikke er fysisk muligt, kan en læge eller sygeplejerske give det. Sundhedspersonale kan af samvittighedsgrunde sige nej til at medvirke.

Det samme gælder imidlertid ikke de katolske institutioner.

FRYGTER AT MISTE DERES IDENTITET

Ifølge *Kristeligt Dagblad* bliver katolske hospitaler og plejehjem forpligtet til at sørge for, at ønsket om dødshjælp kan gennemføres. Nægter de, kan ledelsen i sidste ende risikere bøder eller fængselsstraf.

"Det er den kristne tilstedeværelse i det franske sundhedsvæsen, der er på spil," siger præsten Thierry Magnin til den katolske avis *La Croix*.

Søster Agnes Racle fra ordenen Les Petites Sœurs des Pauvres, som driver omkring 30 plejehjem i Frankrig, siger til *La Croix*, at institutionerne står i et uløseligt dilemma.

"Vi kan ikke medvirke ved aktiv dødshjælp. I yderste konsekvens kan vi blive tvunget til at lukke vores institutioner," siger hun.

BISKOPPERNE ADVARER

Ifølge det katolske nyhedsmedie *Zenit* kalder den franske bispekonference loven et alvorligt vendepunkt. Biskopperne frygter, at samfundets syn på alderdom, sygdom og handicap gradvist vil ændre sig, og at sårbare mennesker kan føle et pres for at vælge døden frem for at være en byrde.

En af de mest omstridte dele af loven er netop spørgsmålet om institutionernes samvittighedsfrihed. Katolske organisationer har ønsket en såkaldt kollektiv samvittighedsklausul, men den blev ikke en del af loven.

Nu er det op til Frankrigs Forfatningsråd at afgøre, om loven – herunder reglerne for katolske hospitaler og plejehjem – er i overensstemmelse med landets forfatning. ■



Logo for et af Petites Soeurs plejehjem.



Flere angreb på kristne i Frankrig

Antallet af antikristne hændelser i Frankrig steg med ni procent i 2025. Det viser en ny rapport fra det franske indenrigsministerium.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN **FOTO** MAGNIFIC

I 2025 var der 843 antikristne hændelser i Frankrig. Det var en stigning på ni procent fra året før. Størstedelen af angrebene var rettet mod kirker, og i alt 627 kirker blev udsat for tyveri, hærværk, graffiti eller brandstiftelse. Det skriver *Evangelical Focus* med henvisning til den officielle rapport.

Ifølge rapporten udgør angreb på kristne omkring en tredjedel af alle registrerede religiøst motiverede hændelser i Frankrig. Samtidig understreger myndighederne, at antallet reelt kan være højere, fordi overgreb på sociale medier og internettet er vanskelige at registrere.

Den franske indenrigsminister, Laurent Núñez, konstaterer ifølge *Christian Today*, at "vores land i de senere år har oplevet en genopblussen af antireligiøse handlinger, som rammer alle trosretninger."

OGSÅ MOD JØDER OG MUSLIMER

Mens kristne steder fortsat er de hyppigste mål for hærværk, er jøder den gruppe, der oftest udsættes for personlige angreb. Antisemitiske hændelser steg markant efter Hamas' angreb på Israel den 7. oktober 2023 og udgør næsten halvdelen af alle registrerede antireligiøse hændelser. Også antallet af overgreb mod muslimer steg i 2025.

Nancy Lefevre fra Frankrigs Nationale Råd af Evangelikale Kirker kalder rapporten et vigtigt redskab, som vil gøre det lettere for myndigheder og trossamfund at samarbejde om at forebygge og bekæmpe religiøst motiveret had.

KDU VIL GIVE MINDREÅRIGE KØNSHORMONER

Der er opstået intern debat i Kristendemokraterne, efter at formanden for Kristendemokratisk Ungdom (KDU), Axel Ljungquist, har talt for lettere adgang til kønshormoner for mindreårige med kønsidentitetsproblemer.

I et opslag på Facebook erklærede han sig enig med Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn, som ønsker mere åbne rammer for behandlingen. Over for *Kristeligt Dagblad* siger han, at modstanden mod hormonbehandling "kommer af uvidenhed", og at man også bør tage konsekvenserne alvorligt ved ikke at behandle.

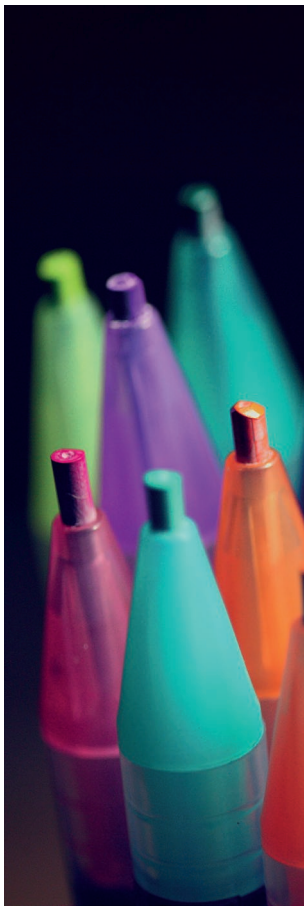
IMOD MODERPARTIET

Udmeldingen er dog i strid med Kristendemokraternes officielle politik. Det understreger partiformand Jeppe Hedaa i et længere opslag på Facebook, der kom efter debatten.

"Vi støtter ikke behandling med pubertetsblokkere eller kønshormoner til personer under 18 år," skriver han. Partiet mener, at børn og unge med kønsidentitetsproblemer skal mødes med "omsorg, faglig hjælp og stor forsigtighed", fordi behandlingerne kan have omfattende og langvarige konsekvenser.

Samtidig understreger Jeppe Hedaa, at partiet ønsker at møde både homoseksuelle og transpersoner med "samme værdighed og respekt som alle andre". Han fremhæver også, at Kristendemokraterne tager afstand fra diskrimination, chikane og vold mod LGBT+-personer.

Om KDU's udmeldinger skriver han, at personer, som repræsenterer partiet offentligt, har pligt til at gøre klart, "hvad de støtter, og hvor deres politiske grænser går."



> "Tolerance er at give plads til de synspunkter, man selv er uenig i," skriver hospitalsfysiker Lars Jødal.

DEBAT OM HOMOVIELSE BLUSSET OP IGEN

Hen over sommeren har *Kristeligt Dagblad* dannet ramme om en intens debat om folkekirkens vielsespraksis og **præsters ret til at sige nej til at vie samkønnede par**. Diskussionen blev udløst af kirkeminister Ida Aukens udtalelser i DR's Deadline.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN **FOTO** UNSPLASH.COM

På den ene side står de, der mener, at den nuværende ordning forskelsbehandler homoseksuelle. På den anden side advarer flere præster og debattører imod at afskaffe samvittighedsfriheden.

Kritik: "En offentlig myndighed må ikke forskelsbehandle."

Den studerende Andreas Christian Just, der beskriver sig selv som både kristen og queer-person, kritiserer kirkeminister Ida Auken. Han mener, at ministeren legitimerer forskelsbehandling, når hun forsvarer præsters mulighed for at afvise vielser af samkønnede par.

"Når en præst handler som offentlig myndighed og forretter vielser på statens vegne, skal alle borgere behandles lige," skriver han. Efter hans opfattelse bør præster enten være forpligtet til at vie alle par, der opfylder lovens betingelser, eller frasige sig vielsesmyndigheden.

Sognepræst Ditte Bruun deler noget af den holdning. Hun understreger, at homoseksuelle ganske vist har juridisk ret til kirkelig vielse, men peger på, at de ikke nødvendigvis mødes på samme måde som heteroseksuelle par.

"Retten er den samme, men vejen til den er det ikke," skriver hun og foreslår, at præster med samvittighedsforbehold helt kan fravælge at forestå vielser – også af heteroseksuelle par – så menigheden ikke oplever at blive sorteret.

FORSVAR FOR SAMVITTIGHEDSFRIHEDEN

Andre advarer mod at gøre ligebehandling til ensretning.

Den homoseksuelle præst Hans Krab Koed, som selv vier samkønnede par, ønsker ikke, at hans egen ret til vielse bliver begrundelsen for at indskrænke kollegers samvittighedsfrihed.

"Jeg ønsker en kirke, hvor alle par kan blive viet, og hvor præster med forskellige overbevisninger kan tjene side om side," skriver han. Han fremhæver, at ordningen fra 2012 netop var et folkekirkeligt kompromis, der tog hensyn til både ligestilling og samvittighed.

Samme pointe fremhæver hospitalsfysiker



Lars Jødal.

"Tolerance er at give plads til de synspunkter, man selv er uenig i," skriver han og advarer imod, at et flertal presser et teologisk mindretal ud.

OGSÅ DEBAT OM VIELSESRITUALET

Debatten er samtidig blevet koblet til arbejdet med et muligt fælles vielsesritual for både heteroseksuelle og samkønnede par.

Formand for Indre Mission Hans-Ole Bækgaard advarer imod et kønsneutralt ritual, som efter hans vurdering vil udviske den klassiske lutherske forståelse af ægteskabet som en pagt mellem mand og kvinde.

Sognepræst Katrine Winkel Holm deler bekymringen og mener, at kirken risikerer at miste sit teologiske fundament, hvis bibelske tekster om skabelsen fjernes fra vielsesritualet. Hun efterlyser en grundigere teologisk samtale frem for hurtige ændringer. ■

METODISTKIRKE **UDELUKKER SEMINARIUM** MED KLASSISK ÆGTESKABSSYN

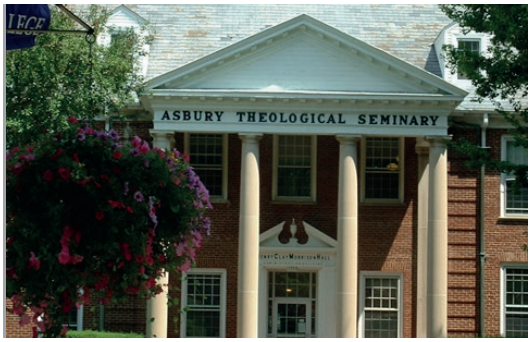
Den amerikanske metodistkirke (United Methodist Church, UMC) har fjernet Asbury Theological Seminary fra listen over steder, som kan uddanne kommende metodistpræster.

Ifølge *Christianity Today* skyldes afgørelsen blandt andet, at Asbury fastholder et klassisk syn på ægteskabet som et livslangt forhold mellem én mand og én kvinde. Seminarets præsident, David Watson, skriver, at skolen "var ærlig og tydelig om vores læremæssige og etiske standarder", selv om de adskiller sig fra UMC's nye principper.

UMC ændrede i 2024 sine retningslinjer om, at homoseksualitet er "uforenelig med kristen lære". Ifølge kirkens ledelse lever Asburys værdigrundlag derfor ikke længere op til kravene for godkendelse.

KONFLIKT HANDLER OM TEOLOGI

Asbury Seminary, der blev grundlagt for 103 år siden i Kentucky, uddanner studerende fra mere end 75 kirkesamfund og er fortsat godkendt af den teologisk mere konservative Global Methodist Church, som blev dannet efter kirkesplittelsen i 2022.



Seminariet har desuden tætte bånd til Asbury University, hvor en vækkelse i 2023 tiltrak tusindvis af besøgende fra hele verden. Ifølge *Christian Broadcast Network* var seminariet med til at tage imod mange af dem, som kom til byen under vækkelsen.

David Watson understreger: "Vores mission og værdier er de samme i dag, som de har været i mere end 100 år."

Han mener, at konflikten handler om mere end synet på homoseksualitet, nemlig om Bibelens autoritet og grundlæggende teologiske spørgsmål.

Salg i butikken er kun en del af arbejdet i LUMI

Der går mange timer – og er brug for mange hænder – på lagerarbejde og på at hente dødsboer, sortere, vaske, smide ud og sætte på hylder, fortæller tre medarbejdere fra LUMI Genbrug i Nexø.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** ROCHELLE COOTE



LUMI GENRBUG NEXØ

Åbningstider: Mandag-fredag 13-17. Lørdag 10-13

To tredjedele af overskuddet går til Luthersk Missions internationale arbejde

En tredjedel af overskuddet går til børne-, junior- og ungdomsarbejdet gennem Luthersk Mission på Bornholm

Gertrud Jensen og Britta Kofoed-Pihl har travlt i LUMI Genbrug i Nexø. De betjener kunder i butikken, men har også en kop kaffe stående i baglokalet, som de af og til kommer ud og tager en slurk af sammen med Kjeld Pedersen, der har travlt med at tjekke indkomne varer for fejl og mangler.

De tre hygger og snakker og fortæller igen og igen, at det at sælge varerne i butikken kun er en lille del af arbejdet i LUMI Genbrug, som beskæftiger cirka 50 medarbejdere.

Der går rigtig meget tid med at sortere det, de får ind. For eksempel fra dødsboer, som bliver tømt. Det skal vaskes og deles op i grupper: tøj, isenkram, ting og sager, møbler og bøger, og rigtig meget bliver kasseret og kørt over på nabogrunden, hvor den kommunale losseplads ligger.

”Det er ting, der er itu eller for slidt – eller som vi ikke kan stå inde for,” siger Britta og nævner, at hun lige har smidt en buddhafigur ud

”Han er ikke velkommen her,” siger hun med en afgjort mine.

LUMI har en varebil, der henter ting gratis hver torsdag, og mod gebyr kan man også få sine køb bragt ud. Her bruger Kjeld mange timer.

For nylig var vi to dage om at pakke et dødsbo ned. Men det var det værd, for der var mange fine ting,” siger han.

Alt det tøj, de får ind, bliver sorteret i tre bunker: det, der kan sælges i butikken, det, der er for slidt til salg, og det, der bliver kørt som nødhjælp til Rumænien i samarbejde med Dansk Balkan Mission.

Kjeld viser rundt i lagerbygningen, hvor der er hylder mange meter op, og han fortæller om det store og krævende arbejde med at rotere ting på hylderne, sådan at de ting, man mindst skal bruge, sættes øverst. For eksempel vintertøj om sommeren og juleting fra januar til oktober.

"Her er der brug for lange stiger og mennesker, der ikke er bange for at højder," siger han.

KUNDESERVICE ER DET, VI ER BEDST TIL

Gertrud og Britta har været veninder i mange år og har også været ude at rejse sammen flere gange. Da Gertrud gik på pension for lidt mere end et år siden, blev hun overtalt til at hjælpe med klargøring og vask af varer hver anden mandag formiddag, og det blev hurtigt til, at hun vasker ting og sager af flere dage om ugen. Snart manglede de en til at stå i butikken hver anden onsdag. Og her er hun nu sammen med Britta, som har været medarbejder i rigtig mange år.

"Jeg kan mærke, at jeg skal til at passe på, det ikke bliver for meget – jeg vil jo også gerne andre ting," siger Gertrud.

For Britta er onsdag i LUMI ugens bedste dag.

"Jeg elsker at være her. At kunne hjælpe de mange kunder er fantastisk," siger hun.

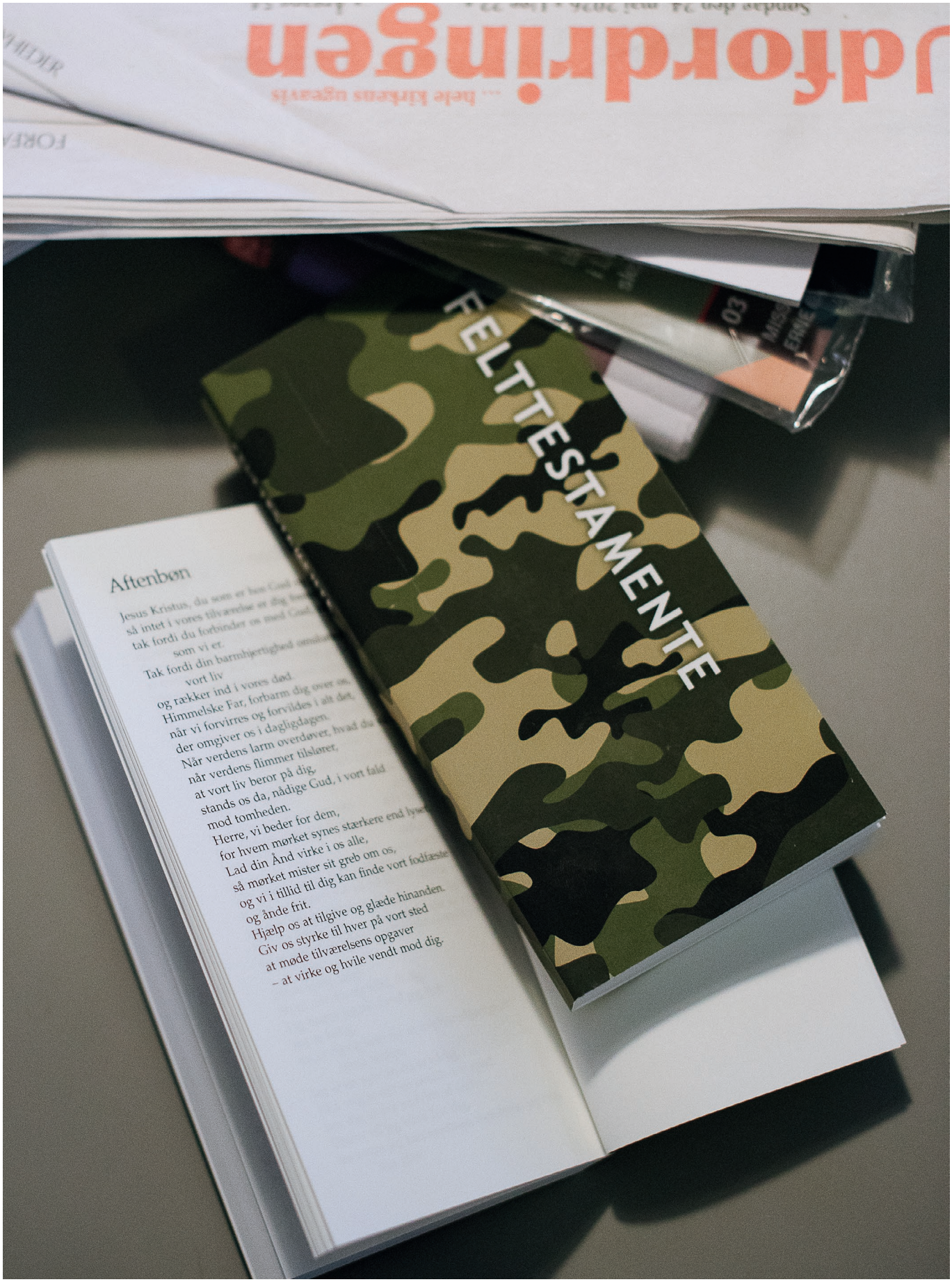
Det gælder både de mange turister, som den franskmand, der opdagede, at et billigt køb godt kan blive dyrt, da det er dyrt at få transporteret genbrugsmøbler til Frankrig, eller den kvinde, der var meget taknemmelig for at kunne fortælle om sin syge mand.

"En ung mand fra Syrien kommer jævnligt for at få en kop kaffe og handle lidt. Han har måske ikke så mange venner, så han kommer til os. Sidste gang han var her, fortalte han stolt, at han havde bestået sin eksamen – den glæde ville han dele med os," siger hun.

De tre venner er enige om, at både det synlige og det usynlige arbejde i LUMI både er en gave og en opgave – i missionens tjeneste. ■

Britta og Gertrud betjener kunder i LUMI-butikken.




Aftenbøn
FELTTESTAMENTE

<

Felttestamenterne ligger frit fremme på bordene sammen med andre blade og magasiner.

Et hjem, hvor soldaterne føler sig set og mødt

Lars Lund er leder på KFUM's Soldaterhjem i Rønne. Han bruger den afslappede stemning til at skabe relationer til soldaterne, der **åbner for at tale om tunge emner – og om troen på Gud**.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** ROCHELLE COOTE

Efter endt arbejdsdag myldrer det ind med soldater på Almegård Soldaterhjem i Rønne. Nogle køber grillmad, andre kigger på udstillingen med soldatergrej, og andre igen spiller pool eller slår sig ned i sofaerne med en pose slik og et brætspil. På bordene ligger felttestamenter og sangbøger, og stemningen emmer af hygge og afslapning.

"Det hedder et soldaterhjem, og den hjemlige stemning er enormt vigtig. Her skal være plads til at falde i søvn på sofaen og til de gode snakke. Ellers kunne jeg lige så godt være på en grillbar i byen, og jeg er her ikke kun for at servere mad," siger Lars Lund, der har været leder af det bornholmske soldaterhjem siden 2013.

Han ser sin rolle som dobbelt:

"Min fornemste opgave er at hilse på soldaterne, sådan at den enkelte føler sig set og mødt. Kaffen, maden og alle snakkene om våben og biler bruger jeg til at skabe relationer, sådan at der bliver åbent for dialog om tungere emner," siger han.

"Det er der, hvor soldaterne sætter ord på deres tanker og bekymringer over for os, og vi kan fortælle, at vi tror, der er en Gud, der har styr på verden."

Soldaterhjemslederen mærker en stor respekt om, at han tror på Gud, og der er mange soldater, der giver udtryk for, at de også tror på noget mere end dem selv. De ved bare ikke helt, hvordan de skal sætte ord på det, forklarer han.

"Jeg vil gerne, at vi kan være et sted, hvor man er med på at sætte jordnære ord på, og hvor det er en naturlig ting, at man kan tale om de ting," siger han.

"Vores erfaring er, at jo mere direkte vi er, jo mere åbenhed skaber vi."

ANDAGTER FOR DEM, DER IKKE NORMALT KOMMER I KIRKE

KFUM's Soldaterhjem ved Almegårds Kaserne er åbent fra klokken 15-22 syv dage om ugen. De fleste soldaterhjem har kun åbent fem dage om ugen, men da de fleste soldater fra Nord- og Sønderjylland efter nogle måneder ikke tager hjem fra Bornholm i weekenden, har de brug for et sted at være.

Lars Lund fortæller, at ud af de 400 soldater på kasernen, kommer der en normal aften 40-45 på soldaterhjemmet. På travle dage kigger



GUD GAV MIG STILLINGEN SOM LEDER AF SOLDATERHJEMMET

Da Lars Lund i 2013 stoppede som ungdomskonsulent i IMU, var der en, der spurgte, om han ikke skulle flytte til Bornholm. Hans svar var, at han i så fald skulle ansættes på soldaterhjemmet.

Kort tid efter så hans kone, Sanne, tilfældigt, at KFUM's Soldatermission søgte et lederpar til soldaterhjemmet i Rønne, og samtidig trak hun et mannakorn med et løfte om, Gud ville være nær på en rejse til det fjerne.

"Det gav mig frimodighed til at søge stillingen," siger han.

"Og jeg måtte erkende, at hvis jeg tror, at Gud er Gud, må jeg også lade ham være Gud og bestemme i mit liv."







op mod 120-140 forbi.

Hver aften er der aftensang på soldaterhjemmet. Det er en kort andagt i et sprog, som soldaterne kan forstå efterfulgt af fadervor og soldatens bøn.

"Jeg har holdt andagter for mange kirkefremmede. Det er ikke ualmindeligt, at der er 12-15 med, der ikke normalt kommer i kirke og missionshus."

Når der kommer nye værnepligtige til kasernen, inviterer soldaterhjemmet dem til velkomstfest, og her opfordrer de dem til at bruge stedet og aftensangen som et pusterum i en travl hverdag.

"Fællessang kan virkelig noget, og vi oplever tit, at soldaterne spørger, om vi ikke skal synge noget mere," siger Lars Lund, der tilføjer, at han bruger felttestamentet, når han holder andagt.

"Jeg ønsker, at soldaterne lærer det at kende, så det bliver levende og ikke bare en død bog, der ligger i skabet." ■



Jeg har holdt andagter for mange kirkefremmede. Det er ikke ualmindeligt, at der er 12-15 med, der ikke normalt kommer i kirke og missionshus.



En ny, tryg ramme for soldater og veteraner

A.P. Møller Fonden giver store beløb til faciliteterne for dem, der arbejder for Danmarks sikkerhed.

I foråret 2026 har A.P. Møller Fonden givet 179 millioner kroner til renovering af fire af KFUM's soldaterhjem i Danmark.

49 af dem er givet til Almegårds Soldaterhjem, og de skal bruges til at bygge et helt nyt soldaterhjem ved siden af de nuværende bygninger.

"Vi støtter soldaterhjemmet i Rønne for at skabe en tryg ramme om hverdagen for danske soldater og veteraner og deres helt afgørende indsats for Danmarks sikkerhed," skriver A.P. Møller Fonden på sin hjemmeside.

Ud over moderne rammer for soldaterne skal de nye bygninger huse faciliteter for den veterancafé, der mødes på soldaterhjemmet hver 14. dag.

"Som det er nu, har vi ikke noget fast lokale, vi kan tilbyde dem, men vi drømmer om, at veteranerne skal have et lokale, der er indrettet og møbleret kun til dem," siger Lars Lund.

Lars Lund forklarer, at begrebet veteran er en meget bred definition, der ikke kun er soldater

"Det dækker også sundhedsfagligt personale, politi og beredskab. Alle, der har været udsendt til en opgave uden for Danmark i mere end 28 dage, betegnes veteran, og der er for tiden 500 veteraner på Bornholm," siger han.

"Mange har job i det civile, andre er stadig ansat i militæret, og en mindre gruppe er så udfordrede, at de er uden for job. Men de har alle brug for at kunne mødes et trygt sted med ligesindede, hvor der er ro til fællesskab, samvær, refleksion og fordybelse. Og hvor det er o.k. både at sætte ord på det, der er svært i ens liv, og at dele røverhistorier."

Han drømmer også om at kunne bygge et hus, hvor hjemvendte soldater, der er i kampberedskab og har brug for en rolig mellemstation, kan bo fra et par uger til syv-ni måneder, før de kommer endeligt hjem.

Soldaterhjemslederen understreger, at der ikke er danske soldater udsendt i direkte krig for tiden.

"De er udsendt i en mere præventiv mission, hvor de træner ukrainske soldater i to måneder. De står ikke selv i kugleregn, men det gør altså noget andet ved en at få at vide efter bare få uger tilbage i Danmark, at op til 80 procent af dem, man har trænet i en længere periode, ikke er her mere." ■


TID TIL
- engagement
og fordybelse
BIBELLINJE
• Få større bibelglæde
• Fokus på tro og liv
• Rejse til Tyrkiet. Mød Bibelens beretninger, dér hvor de fandt sted.
EXPLORE
• Kulturmøde i Cambodia
• Arbejd med verdensmål og tro
• Gør en forskel globalt og lokalt
4.-5. sep. 2026
GRATIS DØGN
på efterskole
For alle der går i 5.-8. klasse
Læs mere/tilmeld!
Velkommen til
Efterskolernes Dag
27. september kl. 13-17
Efterskolen
SKOLGÅRDEN


VI SYNGER LOVSANG SAMMEN
SYNG DEN IGEN
RINGKØBING-SKJERN KULTURCENTER
Louise, Inger Merete og Henrik Tuxen
Mariann Mikkelsen
Peter, Niels og Mattias Højlund
3. OKTOBER 2026 KL. 19.00
syngdenigen.dk


LIVET MED DEMENS
Temadag for pårørende
En dag med spændende undervisning og erfaringsudveksling med ligesindede
Fredag den 2. oktober kl 9.30-16.30
Adresse: Rødegårdsvej 174, Odense
Tilmelding ske på mail: ruth@galsted.dk
Senest 20. september


NYT
ONLINE MEDVANDRER-FÆLLESSKAB
FOR MÆND
FÆLLESSKAB TILLID TRO
VI BYGGER HINANDEN OP!
Er du manden der er mellem 25-45 år som har lyst til at mødes til en fyraftens-samtale én gang om måneden – med andre kristne mænd?
FORMEN VIL VÆRE AT VI MØDES ONLINE KL 16:30 - 17.15 EN GANG OM MÅNEDEN.
VI BEGYNDER TIRSDAG D. 1. 9 KL. 16.30.
Samlingerne vil foregå over Teams og den løbende korrespondance foregår p
HVIS DU ØNSKER AT DELTAGE
kan du tilmelde dig til Familiekonsulent Kristian Andersen på email:
ka@dlm.dk

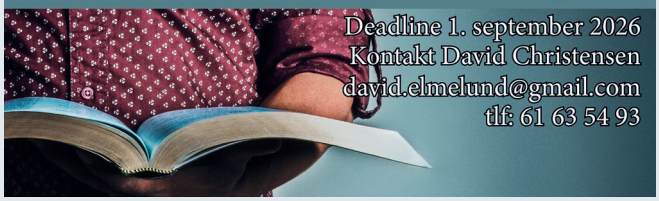
GRATIS TELEFONRÅDGIVNING

**PsykTro-linjen en del af Foreningen Agape.
Det er et anonymt og fortroligt rum, hvor du kan tale frit - om det, der tynger, det, der forvirrer, eller det, du ikke rigtig ved, hvordan du bærer.**

**Åben hver aften klokken 19-22
Tlf: 24803022**

psyktro
hele tilværelsen

NU er det tid for ønsker om møderækker, lejre og bibelweekender i efteråret 2027 ved landsforkyndere



Deadline 1. september 2026
Kontakt David Christensen
david.elmelund@gmail.com
tlf: 61 63 54 93



MALERFIRMAET
penta a|s

malerfirmaetpenta.dk

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere her: www.mwcompounders.dk

Kontakt: Johannes Møller 61 31 64 85



Vestjyllands Hørecenter
Holstebro · Struer · Ringkøbing · Skjern

Store lejligheder i Aarhus

- Ladestander og gratis parkering
- Solrig altan og grønne områder
- Gratis nyttehave og plads til husdyr
- Lynhurtigt fibernet



Hejredalsparken.dk
Vi har boligerne – Kom med din hverdag

TRO & MISSION
Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dlm@dlm.dk / 48 20 76 60
www.dlm.dk

TRYK
Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.500
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR
Ivan Bach Jakobsen
ibj@dlm.dk / 60 62 93 11

REDAKTION
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Rochelle Coote, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på tm@dlm.dk.
Magasinets indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT
Danmark: 450 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 225 kr. pr. år.
Netabonnement: 225 kr. pr. år (unge under 30 år: 125 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

ANNONCER
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 25. august 2026.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER
Tro & Mission nr. 10/2026 udkommer 4. september.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE
3. kvartal 2026: T&M-3kvt2026
2. kvartal 2026: T&M-2kvt2026

STØT LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/støt.



EMILIIE HUSTED AMBROSEN
MISSIONSKONSULENT (BARSELSVIKAR)
EAM@DLM.DK

JEG ER I GANG MED AT TILPASSE MIG **ET NYT LIV**

Hvad laver du lige for tiden?
Lige nu prøver jeg at lære de nye arbejdsopgaver at kende som missionskonsulent, samtidig med at jeg stille og roligt tilpasser mig livet i Hillerød.

Hvad er dine planer for den kommende tid?
Der skal ske nogle spændende ting med arbejdet, som jeg glæder mig rigtig meget til. Så er planen også, at jeg skal starte op i en ny LMU og ellers bare nyde en dag ad gangen.

Er der noget, som har glædet dig særligt på det seneste?
Jeg har lige været på Ung Uge på Virksund for første gang. En kæmpe velsignelse og en stor glæde at få lov til at være med i lovsangsbandet og dermed synge med så mange skønne unge mennesker.

Er det er forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?
Jeg ønsker gerne forbøn for min rolle i mit nye arbejde, men endnu vigtigere bøn om, at Gud må bruge mig lige der, hvor han ønsker, jeg skal være

Hvad laver du, når du ikke er på LM's sekretariat?
Jeg elsker alt med musik! Og bruger meget tid på at spille og lytte til musik. Ellers tid med venner, lange gåture, og sommetider ses jeg også med et strikkeprojekt i hænderne.

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?
Lige nu vender jeg igen og igen tilbage til bibelverset fra Salmernes Bog kap. 37 vers 5, da mange ting er nye og udfordrende. Og der er det godt at huske på, vi aldrig er alene.
"Overlad din vej til Herren, stol på ham, så griber han ind."

FOTO: MAGNIFIC



TEMA: **RUMMELIGHED**

»

Når vi møder hinanden med forståelse og respekt, bliver forskelligheden en styrke, som beriger fællesskabet.

IVAN BACH JAKOBSEN, SIDE 25

Rummelighed i et kristent perspektiv er at møde alle mennesker med kærlighed, respekt og barmhjertighed, fordi hvert menneske er skabt i Guds billede. Den bygger på Jesu eksempel, hvor han tog imod mennesker uden at fordømme dem, samtidig med at han kaldte dem til sandhed og nyt liv.

Rummelighed er derfor både at inkludere, tilgive og vise omsorg uden at opgive kristne værdier og troens grundlag.